

Vlaanderen
verbeelding werkt

BEVRAGING LOKALE BESTUREN

werkjaar 2023

DEPARTEMENT
CULTUUR,
JEUGD & MEDIA

SPORT.
VLAANDEREN

vlaanderen.be/vrijetijdsmonitor

Overzicht van de vragen

1. Organisatie en samenwerking

1.1 Welke beleidsvelden behoren samen tot één geïntegreerde dienst? 4

2. Aanbod en participatie cultuur

2.1 Openbare bibliotheken 7

2.2 De dienstverlening in openbare bibliotheken 8

2.3 Cultuurhuizen 10

3. Aanbod en participatie jeugd

3.1 Particuliere jeugdverenigingen 13

3.2 Aanbod gemeentelijke initiatieven voor kinderen en jongeren 16

3.3 Jeugdprojecten georganiseerd door of met uitgebreide steun vanuit de gemeente 20

4 Aanbod en participatie sport

4.1 Aantal sportclubs of verenigingen die sport aanbieden met kansengroepenbeleid 24

4.2 Gemeentelijke sportinitiatieven 27

5 Ondersteuning

5.1 Gemeentelijke ondersteuning verenigingsleven	28
5.2 Specifieke ondersteuningsvormen vanuit de gemeente	31
5.3 Initiatieven participatie- en toegankelijkheidsbeleid	36
5.4 Samenwerkingsincentives voor clubs en verenigingen	37
5.5 Vormingsaanbod Sport	39
5.6 Vormingsaanbod Jeugd	39

6. Infrastructuur

6.1 Fuifruimtes	40
6.2 Cultuurhuizen	40

7. Medewerkers

7.1 Gemeentelijke vrijwilligers	41
7.2 Vrijwilligers in openbare bibliotheken	42
7.3 Vrijwilligers in cultuurhuizen	43

8. Inspraak

8.1 Inspraakgroepen	44
8.2 Inspraakvormen voor specifieke thema's	45
8.3 Genotuleerde adviezen	48

Rubriek 1

Organisatie en samenwerking

De lokale vrijetijdsmonitor vraagt enkel wat het nog niet weet over het vrijetijdsgebeuren in uw gemeente. Hieronder vragen wij vrijblijvend data aan te leveren over de organisatie van de vrijetijdsdiensten in uw gemeente. Deze data werden nog niet eerder door Vlaamse of federale instanties verzameld. Het gaat om 4 vragen verspreid over één cluster. Gelieve de vragen zo waarheidsgetrouw mogelijk te beantwoorden.

1.1 WELKE BELEIDSVELDEN BEHOREN TOT ÉÉN GEÏNTEGREERDE DIENST?

Selecteer de beleidsdomeinen die tot één en dezelfde geïntegreerde dienst behoren. De naam van een afdeling bevoegd voor vrijetijdsaanlegingen kan verschillen van gemeente tot gemeente. Ook de samenstelling van de onderliggende vrijetijdsdiensten kan erg verschillen. In het geval dat een dienst binnen het beleidsveld Cultuur, Jeugd of Sport deel uitmaakt van een transversale directie, klik dan op Kies waarden om de beleidsvelden te kunnen selecteren waarmee de beleidsvelden samenwerken. Een dienst hoeft niet noodzakelijk de naam van het beleidsveld te dragen.

Naast een geïntegreerde of transversale dienst bestaan er ook autonome diensten. Een autonome dienst is een aparte entiteit met medewerkers en een leidinggevende die uitsluitend voor één beleidsveld werken. De entiteit staat afzonderlijk op het organogram van de gemeente. Ze rapporteert rechtstreeks aan de gemeentesecretaris, en het diensthoofd is lid van het managementteam.

GEÏNTEGREERDE DIENST

- Is cultuur een onderdeel van een dienst met andere beleidsvelden? Ja of nee
- Is jeugd een onderdeel van een dienst met andere beleidsvelden? Ja of nee
- Is sport een onderdeel van een dienst met andere beleidsvelden? Ja of nee

Indien ja, keuzelijst met de volgende antwoordmogelijkheden:

- Buitenschoolse opvang
- Cultuur
- Gezondheid
- Huis van het Kind
- Jeugd
- Kleuteropvang met kwaliteitslabel
- Mobiliteit en verkeersveiligheid
- Onderwijs
- Regie Buitenschoolse Opvang en Activiteiten (BOA)
- Ruimtelijke ordening en milieu
- Sociaal beleid, welzijn en OCMW
- Sport
- Toerisme
- Werk, onderneming en middenstand

AUTONOME DIENST

- Heeft uw gemeente één of meerdere autonome diensten? Ja of nee
Indien ja, klik op **Kies waarden** om de diensten te kunnen selecteren die autonoom functioneren. Dit is een controlevraag. Als u bij de vorige vraag aangaf dat een bepaalde dienst deel uitmaakt van een geïntegreerde dienst, dan mag u de dienst in kwestie hier niet selecteren.

Indien ja, keuzelijst met de volgende antwoordmogelijkheden:

- Buitenschoolse opvang
- Cultuur
- Gezondheid
- Huis van het Kind
- Jeugd
- Kleuteropvang met kwaliteitslabel
- Mobiliteit en verkeersveiligheid
- Onderwijs
- Regie Buitenschoolse Opvang en Activiteiten (BOA)
- Ruimtelijke ordening en milieu
- Sociaal beleid, welzijn en OCMW
- Sport
- Toerisme
- Werk, onderneming en middenstand

Rubriek 2

Aanbod en participatie cultuur

De lokale vrijetijdsmonitor vraagt enkel wat het nog niet weet over het vrijetijdsgebeuren in uw gemeente. Over het lokale cultuuraanbod en het bereik ervan kan de monitor reeds data ontsluiten van andere authentieke bronnen dan de gemeente. Zo genereert de monitor relevante data van organisaties van sociaal-cultureel volwassenenwerk en de amateurkunsten via het Departement Cultuur, Jeugd en Media. Ook FARQ het Vlaams steunpunt voor cultureel erfgoed, voorziet de monitor van relevante data. Verder ontsluiten wij ook UiTdata van publiq, het centrum voor communicatie en informatie over de lokale vrijetijdsbeleving. En we verzamelen data van Cultuurconnect, dat de lokale besturen ondersteunt in hun cultuurbeleid met data over de openbare bibliotheken en de cultuurhuizen.

Hieronder vragen wij vrijblijvend data aan te leveren die nog niet eerder door Vlaamse of federale instanties verzameld werden. Het gaat om 31 vragen, verspreid over de volgende drie clusters. Gelieve de vragen zo waarheidsgetrouw mogelijk te beantwoorden.

2.1 OPENBARE BIBLIOTHEKEN

Gegevensopvraging na de stopzetting van BIOS3. De stopzetting van de sectorale monitor BIOS3 is een beleidsbeslissing van minister van cultuur Jan Jambon in samenspraak met de sector en het departement Cultuur Jeugd en Media. Hoewel de bib daardoor niet langer gegevens dient te registreren, kunt u wel nog op haar een beroep doen om onderstaande vragen te beantwoorden.

De openbare bibliotheek (OB) heeft mogelijks meer dan één bedieningspunt. Er is de hoofdbibliotheek, en er zijn eventueel verschillende kleinere vestigingen. De lokale vrijetijdsmonitor vraagt telkens informatie over de som van deze diverse bedieningspunten in uw gemeente.

- **Hoeveel bezoeken krijgt de bib in uw gemeente? Voer getal**

Vermeld hier het totaal aantal bezoeken aan de verschillende bedieningspunten van de bib in uw gemeente over het afgelopen werkjaar. De lokale vrijetijdsmonitor maakt geen onderscheid tussen de bezoeken aan het hoofdfiliaal en die aan de uitleenposten.

Klik op **Kies waarde** om aan te geven of het aantal bezoeken exact geteld werd met een registratiesysteem of elektronisch tel-oog, dan wel of dat het aantal bezoeken geraamd werd. Als de hoofdbibliotheek bijvoorbeeld een tel-oog heeft (exact), en de verschillende bedieningspunten niet (geraamd), dan dient u voor het totaal 'geraamd' te selecteren.

Een bezoek aan de bib is meer dan alleen een moment waarop een bezoeker of geregistreerd lid materiaal uitleent. Vermeld hier dus het totale aantal bezoeken die de bib bijhoudt. Dat zijn geen unieke bezoekers.

- **Hoeveel computers stelt de bib in uw gemeente ter beschikking? Voer getal in**

De bib koopt zelf elektronische digitale toestellen aan waarmee bezoekers aan de slag kunnen gaan. Dat kunnen zowel vaste desktop computers zijn, alsook mobiele apparaten zoals tablets of laptops. Met het ter beschikking stellen van elektronische digitale apparatuur toont de bib aan wat haar bijdrage is aan de digitale geletterdheid van uw gemeente.

Vermeld hier het aantal publieke toestellen van de bib in uw gemeente. Dit heeft enkel betrekking tot de toestellen die de bib zelf aankocht. In sommige gemeenten worden de toestellen door externe actoren verzorgt, bijvoorbeeld door een gemeentedienst, een diensten- of buurtcentrum, een welzijnsorganisatie of buurtwerking, etc. Vermeld 0 als de bib dus zelf geen computers ter beschikking stelt aan haar bezoekers.

2.2 DE DIENSTVERLENING IN OPENBARE BIBLIOTHEKEN

Rond welke beleidsbeslissingen werkt de bib in uw gemeente? Een openbare bibliotheek (OB) stelt verschillende soorten fysieke en digitale informatie- en cultuurdragers ter beschikking. Ook de inhoud van deze dragers maken zij toegankelijk voor alle inwoners in en buiten haar werkgebied. De inrichtende macht van een openbare bibliotheek is in Vlaanderen altijd een gemeente of intergemeentelijke organisatie. Zij geeft de OB één of meerdere beleidsdoelstellingen die de bib gedurende langere periodes of tijdens het hele jaar door dient te realiseren.

- **Hoeveel activiteiten organiseert de bib in uw gemeente?** Voer getal in
Vermeld hier het totale aantal activiteiten die de bib het afgelopen werkjaar organiseerde. Dat zijn zowel publieksactiviteiten als zowel activiteiten voor een beperkte groep. De bib kan die volledig zelfstandig of in samenwerking met anderen organiseren. Een samenwerking impliceert echter wel dat de bib inhoudelijk en/of financieel participeert.

Vermeld hier slechts één getal dat aangeeft wat het totale aantal is van de activiteiten die de bib (mee) organiseert.

ORGANISEERT DE BIB IN UW GEMEENTE ONDERSTAANDE ACTIVITEITEN?

Dit overzicht is niet exhaustief. De lokale vrijetijdsmonitor somt enkel de meest voorkomende activiteiten op om zo een vergelijking op basis van data mogelijk te kunnen maken.

- **Auteurslezing** Ja of nee
Een auteur of illustrator komt in een auteurslezing praten over of voorlezen uit eigen werk.
- **Bibliotheekintroductie en -instructie** Ja of nee
Tijdens de bibliotheekintroducties en -instructies maken de deelnemers kennis met de werking van de bibliotheek, bijvoorbeeld door een rondleiding of door het overlopen van de praktische werking van de bibliotheek.

- **Bijeenkomst van club of kring** Ja of nee
Lees-, luister-, filmbesprekingsclubs en -kringen kunnen zowel door de bib zelf als door derden georganiseerd worden, maar dan met ondersteuning van de bib.
- **Concert- of muziekvoorstelling** Ja of nee
Een publieke muziekuitlevering, waaronder allerhande live muziekvoorstellingen in verschillende genres: bijvoorbeeld amusementsmuziek, dance, folk en wereldmuziek, hiphop, R&B en rap, jazz en blues, klassieke muziek, pop en rock.
- **Filmvoorstelling** Ja of nee
De vertoning van een kortfilm, thriller, animatie of kinderfilm, een documentaire en reportage, filmmusical, griezelfilm of horror. Het kan ook gaan om een historische film of een prent in het genre cinefiel, drama, komedie, science fiction, thriller of actie en avontuur.
- **Theatervoorstelling** Ja of nee
De vertoning van het circus, figuren en poppentheater of kamishibai, humor en comedy, mime of bewegingstheater. Het kan ook gaan om een musical, opera of operette, het tekst- en muziektheater, of een combinatie van deze.
- **Debat** Ja of nee
Een reeks van discussies tussen sprekers onderling of met het publiek over een bepaald thema.
- **Informatiesessie of -lezing** Ja of nee
Een thematische voordracht of een interview voor publiek, ook wel bekend als community information. Tijdens informatiesessies en algemene lezingen wordt informatie gegeven over gemeentelijke aangelegenheden, bijvoorbeeld duiding over de heraanleg van een plein, of andere thema's, zoals over opvoeding.
- **Loopbaanstimulerende activiteit** Ja of nee
Met deze activiteit wil een organisatie deelnemers aanzetten om te evolueren in hun loopbaan, bijvoorbeeld met een talentontwikkelingsprogramma voor jonge kunstenaars, of met een workshop waarin men leert solliciteren.
- **Taalcursus** Ja of nee
Dit type cursus heeft als doel de deelnemers een taal aan te leren.
- **Taalstimulerende activiteit** Ja of nee
Met een taalstimulerende activiteit wil de organisatie haar deelnemers aanzetten om een taal te gebruiken buiten een leercontext. Dat gebeurt bijvoorbeeld met conversatietafels.

- **Tentoonstelling Ja of nee**
Tijdens een tentoonstelling krijgen bezoekers de mogelijkheid om voorwerpen te bezichtigen van bijvoorbeeld architectuur, audiovisuele kunst, beeldhouwkunst, decoratieve kunst, design, erfgoed, fotografie, geschiedenis, grafiek, installatiekunst, literatuur, milieu en natuur, mode, samenleving, schilderkunst, wetenschap of meerdere kunstvormen.
- **Voorlees- of vertelsessie Ja of nee**
Een voorlees- en vertelsessie wordt niet door een auteur maar bijvoorbeeld door een vrijwilliger gehouden.
- **Workshop of cursus Ja of nee**
Een les of een reeks van lessen om bepaalde vaardigheden in een specifiek vakgebied aan te leren. Hier gaat het bijvoorbeeld om dans, kunsten en erfgoed, muziek, sport, samenleving, gezondheid, zinging of wetenschap.
- **Publiekswervende activiteit Ja of nee**
Een activiteit die de bibliotheek organiseert om het bezoek aan de bibliotheek te promoten en zo een nieuw publiek te werven. Dat kan met verwendagen, een boekenverkoop, een week van de bibliotheek, etc.

2.3 CULTUURHUIZEN

Gegevensopvraging na de stopzetting van CCinC. De stopzetting van de sectorale monitor CCinC is een beleidsbeslissing van minister van Cultuur Jan Jambon in samenspraak met de sector en het Departement Cultuur Jeugd en Media. Hoewel de cultuurhuizen daardoor niet langer gegevens dienen te registreren, kunt u er wel nog een beroep op doen om onderstaande vragen te beantwoorden.

Een cultuurhuis is een werking die kan bestaan uit een cultureel centrum, een gemeenschaps-, belevings-, en/of ontmoetingscentrum. Een cultuurhuis is een open artistiek huis met stevige funderingen in de gemeente of in de regio. Het is een in infrastructuur verankerde culturele ontmoetingsplek die de gemeente beheert met het oog op cultuurparticipatie, gemeenschapsvorming en cultuurspreiding ten behoeve van de lokale bevolking. Bijzondere aandacht gaat uit naar culturele diversiteit. Het cultuurhuis richt zich met een breed en eigen cultuurspreidingsaanbod op de bevolking van een streekgericht werkingsgebied.

Organiseert het cultuurhuis in uw gemeente eigen of receptieve activiteiten?

Eigen activiteiten worden door het cultuurhuis zelf georganiseerd en als dusdanig aangekondigd in de promotionele acties van het centrum. Deze worden meegeteld van zodra het centrum organisatorisch, inhoudelijk en financieel verantwoordelijk is voor de activiteit. De locatie is geen bepalende factor. De activiteit kan plaatsvinden buiten de muren van het centrum. Ook activiteiten in samenwerking kunnen als een eigen activiteit worden beschouwd. De voorwaarde is dat er sprake is van een financiële en inhoudelijke samenwerking tussen de verschillende partners.

Receptieve activiteiten worden inhoudelijk of financieel georganiseerd door derden, al dan niet met logistieke ondersteuning van het cultuurcentrum in kwestie.

- **Educatieve activiteiten**

Educatieve activiteiten zorgen ervoor dat de deelnemers kennis, inzicht, en vaardigheden verwerven. De nadruk ligt op het leren, het leerproces, ongeacht de inhoud of de doelgroep. Voorbeelden van educatieve activiteiten zijn ateliers, congressen, cursussen, lezingen, en workshops.

- **Omkaderingsactiviteiten**

Omkaderingsactiviteiten vallen niet onder het normale educatieve aanbod van het cultuurhuis, maar het zijn activiteiten die een andere activiteit omkaderen en de ervaring van de toeschouwer verder intensifiëren, verdiepen of verrijken. Voorbeelden zijn een inleiding van een voorstelling of een vertoning, een lezing, een rondleiding, een vernissage of een aantal lessen in de klas ter voorbereiding op een bezoek aan het cultuurhuis.

- **Podiumactiviteiten**

Dit gaat om voorstellingen van het theater, dans, een muziek(concert) en filmvoorstellingen. De activiteiten passen in één of in verschillende genres: pop, live, musical, opera, klassiek, werelds, literatuur, humor of cabaret, etc.

- **Schoolactiviteiten**

Dit zijn activiteiten die specifiek gericht zijn op leerlingen. Bijvoorbeeld een schoolvoorstelling.

- **Tentoonstellingen**

Dit gaat om een expo, tentoonstelling of galerij die in het cultuurhuis plaats vindt. Vele cultuurhuizen hebben sinds het lokaal cultuurdecreet tentoonstellingsruimtes verankerd in de eigen werking en of infrastructuur.

Ja of nee

Indien ja, voer getal in aantal eigen activiteiten

Ja of nee

Indien ja, voer getal in aantal receptieve activiteiten

WAT IS HET BEREIK VAN HET EIGEN AANBOD VAN HET CULTUURHUIS IN UW GEMEENTE?

Dit gaat over het aantal deelnames en klanten van het cultuurhuis over werkjaar 2023. Onder het eigen aanbod verstaan we activiteiten die het cultuurhuis volledig zelfstandig organiseert, of in samenwerking met anderen. Een samenwerking impliceert echter wel dat het cultuurhuis financieel én inhoudelijk participeert.

- **Aantal deelnames** Voer getal in

Vermeld hier het totale aantal deelnames. Dat zijn geen unieke deelnemers. Als een persoon of vereniging bijvoorbeeld aan drie verschillende diensten deelneemt, dan tel je voor deze drie elk een aparte deelname.

Klik op **Kies waarde** om aan te geven of het aantal deelnames exact geteld werd met een registratiesysteem of elektronisch tel-oog, of dat het aantal deelnames geraamd werd.

- **Aantal actieve bezoekers binnen de gemeente** Voer getal in

Vermeld hier het aantal actieve klanten die in het afgelopen werkjaar minstens één keer deelnamen aan een eigen activiteit van het cultuurhuis in uw gemeente. Vermeld hier enkel het aantal actieve klanten die gedomicilieerd zijn binnen uw gemeente.

- **Aantal actieve bezoekers buiten de gemeente** Voer getal in

Vermeld hier het aantal actieve klanten die in het afgelopen werkjaar minstens één keer deelnamen aan een eigen activiteit van het cultuurhuis in uw gemeente. Vermeld hier enkel het aantal actieve klanten die niet gedomicilieerd zijn binnen uw gemeente.

Rubriek 3

Aanbod en participatie jeugd

De lokale vrijetijdsmonitor vraagt enkel wat het nog niet weet over het vrijetijdsgebeuren in uw gemeente. Over het lokale jeugd aanbod en het bereik ervan kan de monitor reeds data ontsluiten van andere authentieke bronnen dan de gemeente. Zo genereert de monitor relevante data van organisaties van het bovenlokaal jeugdwerk, zoals Formaat voor het open jeugdwerk, en de Vlaamse Dienst Speelpleinwerk (VDS). Ook de koepels van de erkende Vlaamse jeugdbewegingen en -verenigingen voorzien de vrijetijdsmonitor van interessante data.

Hieronder vragen wij vrijblijvend data aan te leveren die nog niet eerder door Vlaamse of federale instanties verzameld werden. Het gaat om 46 vragen verspreid over de volgende drie clusters. Gelieve de vragen zo waarheidsgetrouw mogelijk te beantwoorden..

3.1 PARTICULIERE JEUGDVERENIGINGEN

Vul bij benadering het aantal jeugdverenigingen in die uw gemeente op basis van een subsidie- of erkenningsprocedure erkent. Die erkenning staat echter los van het eventuele lidmaatschap van die vereniging tot de Jeugdraad. Jeugdverenigingen zijn verenigingen binnen het (open) jeugdwerk die groepsgerichte sociaal-culturele initiatieven voor kinderen en jongeren organiseren. Er bestaan verschillende verschijningsvormen of werksoorten die gestructureerde activiteiten aanbieden met een specifiek vrijetijdsaanbod voor de jeugd.

Een jeugdvereniging heeft een aantal functies: ontmoeting, spel en creatieve activiteiten die onder educatieve begeleiding doorgaan in de vrije tijd. Dit gaat door op basis van niet-commerciële doeleinden: doelen die de algemene, integrale ontwikkeling van kinderen en jongeren bevorderen. Bovendien werken de verenigingen op vrijwillige basis.

Gegevens over de Vlaamse erkende jeugdbewegingen en -verenigingen, over jeugthuizen of -clubs, en over speelpleinwerkingen verkrijgen we van de koepels.

PARTICULIERE JEUGDVERENIGINGEN

Er zijn verschillende jeugdverenigingen die gestructureerde activiteiten aanbieden met een specifiek vrijetijdsaanbod voor kinderen en jongeren. Door diverse jeugdinitiatieven krijgt de jeugd ruimte om relaties en sociale netwerken uit te bouwen: ze kan er experimenteren met verschillende omgangstijlen, ze doet er succeservaringen op, leert sociale vaardigheden aan, krijgt kansen tot zelfexpressie en ze kan zich oriënteren op de haar omringende samenleving.

Dit overzicht van initiatieven en verenigingen is niet exhaustief. De lokale vrijetijdsmonitor somt enkel de meest voorkomende werksoorten of verschijningsvormen op om zo een

een vergelijking op basis van data mogelijk te maken. Het kan dat een werking meerdere verschijningsvormen aanneemt. Tel daarvoor de werksoort die bij een hybride jeugdvereniging primeert.

- **Initiatieven voor maatschappelijk kwetsbare jeugd**

Dit zijn initiatieven ter bevordering van de participatie bij kinderen en jongeren met een maatschappelijke kwetsbaarheid. Deze term wordt gebruikt om een toestand aan te duiden van een bevolkingsgroep die kwetsbaar is ten aanzien van maatschappelijke instellingen volgens een aantal jeugdspecifieke kansarmoede-indicatoren, zoals een handicap, een migratieachtergrond, kortgeschoold, werkloos, of in dit geval ook kinderen en jongeren in armoede of in bijzondere jeugd hulp.

- **Jeugdatelier**

Dit zijn initiatieven waar kinderen tussen zes en vijftien jaar terecht kunnen om er in groep te knutselen, timmeren, schilderen, dansen, boetsen, koken, filmen of toneel te spelen. Daarbij wordt belang gehecht aan het creatieve ontwikkelingsproces, niet zozeer aan het eindproduct.

- **Jeugdmuziekateliers (JMA)**

Jeugdmuziekateliers laten kinderen en jongeren op een pedagogisch losse manier individueel of in groep experimenteren met muziek. De muzikale vorming gebeurt via een ervarings- en handelingsgericht proces waarbij elke poging tot muzikale expressie wordt aangemoedigd. Een JMA is een atelier waarin men kan tentoonstellen. Dit kan in een jaarconcert, een opendeurdag of een ander toonmoment. De jeugdmuziekateliers zijn wat anders dan de gemeentelijke muziekacademies in het deeltijds kunstonderwijs (DKO). Beide hebben verschillende belangen. Zo heeft een JMA een autonome structuur, een eigen bestuursvorm, en ligt de nadruk eerder op het ontdekken van muziekvormen.

- **Jeugd(werk)verenigingen met als doel het organiseren van fuiven, concerten of (muziek)festivals**

Op een fuif, concert of (muziek)festival kunnen jongeren zich op muziek uitleven en elkaar in een gemoedelijke sfeer ontmoeten. Jeugdverenigingen die fuiven, concerten of (muziek)festivals organiseren geven jongeren de kans om organisatorische vaardigheden aan te leren, zoals bijvoorbeeld het handhaven van bepaalde reglementeringen en het sluiten van overeenkomsten. Naast deze doeleinden hebben de initiatieven ook een financiële waarde. Het is vaak een aangewezen bron van inkomsten voor de vereniging in kwestie.

- **Levensbeschouwelijke jeugdinitiatieven**

Dit zijn initiatieven die kinderen en jongeren specifiek over existentiële levensbe-

- **Studentenverenigingen**

Dit zijn verenigingen die het contact tussen studiegenoten bevorderen via bijvoorbeeld lezingen, workshops, uitstappen of tentoonstellingen. Sommige studentenverenigingen werken volgens een principe of inhoudelijk thema. Hun voornaamste doel blijft echter het ontplooiën van sociale activiteiten. Daardoor kunnen ook zeker sport- of cultuuractiviteiten op de agenda staan.

- **Thematische jeugd(werk)verenigingen**

Dit zijn verenigingen voor kinderen en jongeren die samen rond specifieke thema's werken, gaande van natuur, milieu tot de samenleving. Er zijn socio-culturele verenigingen voor cultuurcreatie en -spreiding, verenigingen voor jeugdexpressie en creatief communiceren, verenigingen voor begeleide uitstappen, cultuureducatieve jeugdverenigingen, sportverenigingen, etc.

- **Verenigingen voor amateuristische kunstbeoefening**

Dit zijn verenigingen die hun werking vooral toespitsen op het in groepsverband en onder educatieve begeleiding beoefenen van één of meerdere kunstvormen zoals zang, muziek, toneel, woordkunst, choreografie of nieuwe media. Kinderen en jongeren kunnen dankzij deze verenigingen in hun vrije tijd een creatieve hobby uitoefenen. Ze kunnen er bijvoorbeeld deelnemen aan een jeugdkoor, aan een jeugdfanfare of aan een jeugddansgroep. De deelnemers profileren zich dan voor een ruim publiek door op geregelde tijdstippen optredens te organiseren.

- **Zelforganisaties (allochtone) jongeren**

Dit zijn organisaties door en voor jongeren die tot dezelfde etnische of nationale groep behoren. Door een bepaald gemis aan vrijetijdsaanbod, of om andere jongeren te ondersteunen in hun ontwikkeling, nemen (jong)volwassenen vrijwillig het initiatief om lokaal vrijetijdsaanbod te genereren. Sommige van deze zelforganisaties spitsen zich toe op jongeren met een migratieachtergrond: ze helpen hen bijvoorbeeld om het goed te doen op school, om een positieve identiteit uit te bouwen, om verantwoordelijkheid op te nemen, of om een job te vinden.

Voer getal in aantal lokale groepen of initiatieven

3.2 AANBOD GEMEENTELIJKE INITIATIEVEN VOOR KINDEREN EN JONGEREN

Heeft de gemeente onderstaande werkingen voor kinderen en jongeren? Gemeenten kunnen in verschillende verschijningsvormen of werksoorten een pakket aan gestructureerde activiteiten aanbieden met een specifiek vrijetijdsaanbod voor kinderen en jongeren. Dit gaat door op basis van niet-commerciële doeleinden: doelen die de algemene, integrale ontwikkeling van kinderen en jongeren bevorderen. De initiatieven vinden plaats onder educatieve begeleiding en op vrijwillige basis.

Maak een opdeling tussen het aantal initiatieven die het gemeentebestuur organiseert en het aantal initiatieven die particulieren organiseren. Klik op Kies waarden om de doelgroep te kunnen selecteren als een werking een specifiek beleid voor een doelgroep ontwikkelt. Dit is enkel van toepassing op de initiatieven die het gemeentebestuur organiseert. Meerdere antwoorden zijn mogelijk.

Dit overzicht van initiatieven voor kinderen en jongeren is niet exhaustief, zomin het overzicht van doelgroepen. De lokale vrijetijdsmonitor somt enkel de meest voorkomende werkingen en doelgroepen op om zo een vergelijking op basis van data mogelijk te maken. Het kan dat een werking gecombineerde vormen aanneemt. Tel daarvoor het initiatief dat bij een hybride werking primeert.

GEMEENTELIJK NIVEAU

- **Armoede-initiatief ja of nee**

Dit is een jeugdwerking met kinderen en jongeren die leven in een gezin waarvan het inkomen onder de armoedegrens ligt. Armoede-initiatieven hebben tot doel de achterstandspositie van deze kinderen en jongeren te verbeteren. Armoede betreft niet enkel een inkomensprobleem. Het betreft een kluwen van sociale uitsluitingen dat zich uitstrekt over meerdere gebieden van het individuele en collectieve bestaan.

- **Amateurkunstenorganisatie voor kinderen en jongeren ja of nee**

Dit is een werking waartoe o.a. hobby-jeugdverenigingen zijn aangesloten, of jeugdverenigingen zoals fanfares, harmonieën of koren. Amateurkunstenorganisaties kennen geen landelijke of andere overkoepeling. Zij zijn bijgevolg zelf-organiserend.

- **Buitenschoolse opvang ja of nee**

Dit is een formele opvang voor en na de schooltijd, op woensdagnamiddag, op schoolvrije schooldagen of tijdens één of meerdere vakantieperiodes. Buiten schoolse opvang kan verruimde opvang aanbieden: middag- en namiddagopvang, vóór 7 uur, na 18 uur, tijdens het weekend, occasioneel of dringend, opvang voor zieke kinderen thuis en inclusieve opvang voor kinderen met een handicap of specifieke zorgbehoefte.

- **Grabbelpasactiviteit of gelijkaardig ja of nee**

Dit is een activiteit waaraan kinderen met een Grabbelpas kunnen deelnemen. Inwoners van een aantal gemeenten kunnen bij de jeugddienst zo'n pas aankopen waarmee zij zich dan naar eigen keuze kunnen inschrijven voor Grabbelpas activiteiten die de eigen gemeente en andere deelnemende gemeenten tijdens de schoolvakanties organiseren. Grabbelpas laat kinderen proeven van een waaier aan sportieve, culturele, creatieve, ontspannende, spannende of culinaire activiteiten.

- **Initiatief voor kinderen en jongeren met een handicap ja of nee**

Dit is een doelgroepspecifieke jeugdwerking voor kinderen en jongeren met een beperking of specifieke zorgbehoefte. De ouders van deze kinderen en jongeren vragen activiteiten op maat, waarbij de focus ligt op het kind of de jongere en niet op de beperking.

- **Initiatief voor kortgeschoolde jongeren ja of nee**

Dit is een jeugdwerking die activiteiten en vorming opzet voor werkende en werkloze jongeren. Initiatieven voor kortgeschoolde jongeren bieden begeleiding aan jongeren die de school ongekwalificeerd hebben verlaten. Het zijn initiatieven die actief blijven inzetten op een groep ongekwalificeerde uitstromers door bijvoorbeeld de link te versterken tussen onderwijs en werk. Voorbeelden zijn: campusacties waar informatie wordt gegeven aan laatstejaarsstudenten over VDAB en de overgang naar de arbeidsmarkt.

- **Jeugdatelier ja of nee**

Dit is een plek waar kinderen tussen zes en vijftien jaar terecht kunnen om er in groep te knutselen, te timmeren, te schilderen, te dansen, toneel te spelen, te boetseren, te filmen, te koken en zoveel meer. Daarbij wordt vooral belang gehecht aan het creatieve ontwikkelingsproces.

- **Jeugdmuziekatelier (JMA) ja of nee**

Dit is een plek waar kinderen en jongeren op een pedagogisch losse manier individueel of in groep vocaal of instrumentaal kunnen musiceren. In jeugdmuziekateliers (JMA) gebeurt de muzikale vorming via een ervarings- en handelingsgericht proces waarbij elke poging tot muzikale expressie wordt aangemoedigd. Een JMA is een atelier waarin men kan tentoonstellen. Dit kan in een jaarconcert, een opendeurdag of een ander toonmoment.

JMA's zijn wat anders dan de gemeentelijke muziekacademies in het deeltijds kunstonderwijs (DKO). Beiden hebben verschillende belangen. Zo hebben JMA's een autonome structuur, een eigen bestuursvorm, en ligt de nadruk er eerder op het ontdekken van muziekvormen.

- **Jeugdinformatie-initiatief ja of nee**

Dit is een dienst waarbij de gemeente helpt om kinderen en jongeren te informeren over allerlei relevante onderwerpen. Dat kan bijvoorbeeld met een mediaproductie door en over de jeugd, zoals een jongerenradio of een -redactie. Deze kunnen een campagne uitwerken om het taboe rond psychisch welzijn te doorbreken, een actie voeren tegen pesten of een folder verspreiden over de rechten van pas afgestudeerden. Ook actuele thema's worden met jeugdinformatie-initiatieven op maat van de jongere tot bij de jongere gebracht. Voorbeelden zijn: de klimaatopwarming, #metoo, of verkiezingen. En ook sociaal-maatschappelijke onderwerpen kunnen op deze manier vertaald worden in jongerenvriendelijke content, bijvoorbeeld hoe omgaan met migratie, depressie, zelfmoordgedachten of hoe problemen thuis bespreekbaar maken.

- **Kinderboerderij ja of nee**

Dit is een boerderij die meer dan andere boerderijen voorzien is om kinderen te ontvangen. Kinderboerderijen hebben bijvoorbeeld speciale doe-paden, een knuffelweide met kleine boerderijdieren of kijkgaten in de stallen op ooghoogte van de kinderen. Sommige kinderboerderijen hebben kippen, konijnen, cavia's, en geitjes, terwijl andere er ook nog grotere dieren bij hebben, zoals ezels, koeien, paarden of pony's. Ook bezoekers ouder dan twaalf jaar krijgen er door een medewerker met ervaring of scholing tips over de omgang met de dieren op een boerderij. Er worden in kinderboerderijen ook regelmatig activiteiten gepland met als doel kinderen actief te betrekken bij het leven op een boerderij.

- **Kleuteropvang met kwaliteitslabel ja of nee**

Dit is de opvang van kleuters met een kwaliteitslabel dat structureel wordt toegekend door het Agentschap Opgroeien van de Vlaamse overheid.

Kinderen op kleuterleeftijd hebben een grotere behoefte aan een veilig nest en aan zorg en begeleiding, dan kinderen in het lager en secundair onderwijs. Opgroeien ziet daarom toe op de kwaliteitsvoorwaarden van de opvang. Het kwaliteitslabel is niet rechtstreeks gekoppeld aan een subsidiëring. Het decreet Buitenschoolse opvang en activiteiten (BOA) bepaalt echter wel dat de lokale besturen een deel van hun BOA-subsidie bij voorrang besteden aan het aanbod van kleuteropvang met een kwaliteitslabel.

- **Speel-o-theek ja of nee**

Dit is een uitleendienst van speelgoed. Speel-o-theken (ook wel: speelotheken, spelotheken of ludotheken) dragen bij tot het sociaal contact onder de leden en tot de ontwikkeling van kinderen en volwassenen door middel van info en advies. Het betreft de diensten die deel uitmaken van een groter gemeentelijk initiatief zoals de bibliotheek; de dienst Opvang- of Onthaalgezinnen; Huis van het Kind of het OCMW.

- **Spelanimatie-initiatief ja of nee**

Dit is een minder formele vorm van speelpleinwerking. Spelanimatie-initiatieven zijn anders gestructureerd en vinden op wisselende locaties plaats. Mogelijks gaan de activiteiten niet met een bepaalde regelmaat door. Dat is het geval voor mobiele werkingen of wijkactiviteiten. Geïnteresseerden kunnen vrij aan een spelanimatie-initiatief deelnemen. Kinderen en jongeren hoeven zich er dus niet voor in te schrijven.

- **SWAP-activiteit of gelijkaardig ja of nee**

Dit is een onderdeel van de gemeentelijke tienerwerking. SWAP-activiteiten zijn uitstappen, workshops en activiteiten op jongerenmaat. Inwoners van tien tot en met zestien jaar kunnen bij een vrijetijdsdienst van hun gemeente een SWAP-pas aankopen waarmee zij zich naar keuze kunnen inschrijven voor SWAP-activiteiten die de eigen gemeente en andere deelnemende gemeenten tijdens de schoolvakanties organiseren. Zo kunnen jongeren met korting deelnemen aan spannende of creatieve activiteiten zoals bowlen, lasershooten, padel, parcours, snowboarden of windsurfen. Een SWAP-activiteit kan ook een groepsgebeuren zijn, bijvoorbeeld een uitstap naar een pretpark, dierentuin of bioscoop.

- **Vakantiewerking ja of nee**

Dit is een verzamelbegrip voor gemeentelijke activiteiten in de schoolvakanties, die breder gaan dan speelpleinwerking. Toch is een vakantiewerking net zo divers. Het hoofddoel van vakantiewerkingen is dat kinderen zich op georganiseerde vakantie-momenten kunnen amuseren in het kader van jeugdwerk, niet in het kader van kinderopvang. De begeleiders of animatoren zijn over het algemeen jonge vrijwilligers of jobstudenten. Zij organiseren en begeleiden amusante (sport-)activiteiten, creatieve workshops, spelletjes en uitstappen. Tot vakantiewerkingen behoren ook de vaak thematische vakantiecampen met overnachting op een leuke locatie.

- **Werking met kansarme jongeren (WMKJ) ja of nee**

Dit is een werking voor maatschappelijk kwetsbare jongeren. Het wil de niet-georganiseerde jeugd op de jeugdbewegingskar hijsen door middel van groepsgerichte vrijetijdsinvulling. De doelgroep van een werking met kansarme jongeren (WMKJ) kenmerkt zich voornamelijk door factoren als armoede, korte scholing of het behoren tot een etnisch-culturele minderheid. WMKJ's bereiken vaak jongeren die nog niet eerder de weg naar het jeugdwerk vonden.

Indien ja, Voer getal in aantal werkingen

PARTICULIER NIVEAU

- Armoede-initiatief ja of nee
- Amateurkunstenorganisatie voor kinderen en jongeren ja of nee
- Buitenschoolse opvang ja of nee
- Grabbelpasactiviteit of gelijkaardig ja of nee
- Initiatief voor kinderen en jongeren met een handicap ja of nee
- Initiatief voor kortgeschoolde jongeren ja of nee
- Jeugdatelier ja of nee
- Jeugdmuziekatelier (JMA) ja of nee
- Jeugdinformatie-initiatief ja of nee
- Kinderboerderij ja of nee
- Kleuteropvang met kwaliteitslabel ja of nee
- Speel-o-theek ja of nee
- Spelanimatie-initiatief ja of nee
- SWAP-activiteit of gelijkaardig ja of nee
- Vakantiewerking ja of nee
- Werking met kansarme jongeren (WMKJ) ja of nee

Indien ja, Voer getal in aantal werkingen

3.3 JEUGDPROJECTEN GEORGANISEERD DOOR OF MET UITGEBREIDE STEUN VANUIT DE GEMEENTE

Geef aan of en hoe de onderstaande jeugdprojecten in uw gemeente plaatsvinden.

Jeugdprojecten zijn tijdelijke, periodieke initiatieven voor kinderen en jongeren. Dat zijn initiatieven die plaatsvinden in een bepaalde terugkerende periode in het jaar, bijvoorbeeld uitsluitend in de zomermaanden. Ze gebeuren op basis van niet-commerciële doeleinden: doelen die de algemene, integrale ontwikkeling van kinderen en jongeren bevorderen. De initiatieven vinden plaats onder educatieve begeleiding en op vrijwillige basis.

De gemeente organiseert één of meerdere jeugdprojecten zelf of in samenwerking met een partner. De gemeente kan ook beslissen om een initiatief van een externe organisator uitgebreid te ondersteunen, of om een specifiek initiatief niet te organiseren of te ondersteunen. Klik op kies waarde om aan te geven wat van toepassing is. Slechts één antwoord is mogelijk.

De gemeente kan een jeugdproject organiseren of aan een jeugdproject meewerken in het kader van een specifiek beleid voor bepaalde doelgroepen. Klik op **Kies waarden** om de doelgroepen te selecteren die van toepassing zijn. Meerdere antwoorden zijn mogelijk. Laat de velden leeg als het project in kwestie niet in uw gemeente plaatsvindt.

Dit overzicht van jeugdprojecten is niet exhaustief. De lokale vrijetijdsmonitor somt enkel de meest voorkomende projecten op om zo een vergelijking op basis van data mogelijk te maken.

- **Een activiteit in het kader van Lokale Helden**

Dit is een initiatief van Poppunt vzw waarmee gemeenten lokale artiesten, dj's en performers in de schijnwerpers kunnen zetten. Gemeenten of verenigingen kunnen lokaal muzikaal talent connecteren met het lokaal publiek door ze een podium te geven. Dat kan in een jeugdhuis zijn, een café, of in een fuifzaal, maar evengoed op een festival- of concertpodium.

Lokaal inzetten op muziek wakkert ondernemingszin aan en activeert iedereen in de gemeente. Het haalt mensen naar buiten en brengt ze samen. Lokale Helden bevordert het draagvlak voor lokale muzikanten. Het laat zien dat muziek in de buurt leeft waardoor het bijdraagt aan de uitbouw van een lokale scene. Sommige gemeenten gaan breder dan de muziekscene. Ze kiezen ook voor lokale helden onder lokale dichters, schrijvers, acteurs, dansers, circusartiesten, regisseurs, vertellers, cabaretiers of poppenspelers.

- **Buitenspeeldag**

Dit is een initiatief dat met een uitgebreide mediacampagne kinderen van het eerste tot het zesde leerjaar stimuleert om in hun onmiddellijke woonomgeving te ravotten en te sporten. Kinderen kunnen zo bijvoorbeeld interessante speelplekken in de buurt ontdekken: knikkeren op de petanquebaan; kampen bouwen; springen op bungeetrampolines of in springkastelen; zandbaden; met watergeweren schieten; skateboarden; nieuwe sporten uitproberen; of meedoen aan een zeepkistenrace of touwenparcours.

De buitenspeeldag gaat doorgaans door op een woensdagmiddag in het jaar van 13u00 tot 17u00. Die namiddag gaan zelfs de kinderzenders op zwart om het buitenspelen extra aan te moedigen.

- **Dag of Week van de jeugd**

Dit is een dag waarop of een week waarin de gemeente gratis laagdrempelige kinderen jongerenactiviteiten organiseert. Voorbeelden zijn: kindergrime, ballonnenclowns, knutselsessies of goochelworkshops, springkastelen of spelkussens; hindernissenbanen, karaoke; of kajakken. Doorgaans komen de diverse jeugdverenigingen voor deze gelegenheid samen. Later op de dag krijgen jongeren van rond de zestien jaar vaak nog een extra platform aangeboden.

- **Dag van de jeugdbeweging**

Dit is de derde vrijdag van oktober waarop de jeugdbewegingen in de kijker worden gezet. Sommige gemeenten trakteren leiding en leden op een gratis ontbijt voordat deze in jeugdbewegingstenu naar school gaan. Later op de dag kunnen massaspelen of concerten worden gegeven. Ook kunnen gadgets worden uitgedeeld, of worden na de schooluren kraampjes met lekkers opgesteld. De Dag van de jeugdbeweging gaat over in de Nacht van de jeugdbeweging.

- **Kinderfestival**

Dit is een festival met attracties die een gelijkenis hebben met de attracties van een Dag of Week van de jeugd: minigolf; springkastelen; (kook)workshops; lopen op het water; een paardenmolen; of diverse optredens. Het verschil met een Dag of Week van de jeugd is dat het kinderfestival op één of meerdere dagen doorheen het hele jaar kan plaatsvinden. In sommige gemeenten betalen kinderen voor deelname, in andere gemeenten is het kinderfestival gratis.

- **Roefeldag (of een gelijkaardige opvolger)**

Dit is een uitprobeerdag waarop kinderen en tieners tussen zes en maximum veertien jaar kunnen langsgaan bij lokale handelaars, bedrijven, verenigingen, instellingen of organisaties. Zo ontdekken zij de wereld van volwassenen: een ambacht, werking of functie, door voor een dag zelf de rol mee op te nemen van bijvoorbeeld een bibliothecaris, brandweerman, kapper, kelner, politieagent, of verkoper. Of ze helpen werknemers in de supermarkt, bij de dierenarts, bij de bakker of op de boerderij. Volwassenen leren op hun beurt wat kinderen boeiend vinden en kunnen hierop anticiperen. De Roefeldag of gelijkaardig is voor organisaties een uitgelezen kans om hun activiteiten bij kinderen en tieners te promoten om hen zo voor de toekomst warm te kunnen maken.

- **Speelstraat**

Dit is een straat in een woongebied die volledig of gedeeltelijk wordt afgesloten zodat kinderen er kunnen spelen. De speelstraat kan op verschillende, al dan niet aansluitende dagen plaatsvinden: in de schoolvakanties, of op woensdagmiddagen. De uren waarop zij doorgaat, kunnen per gemeente verschillen. In een speelstraat hebben voetgangers voorrang op andere weggebruikers zoals fietsers. Doorgaand verkeer is in een speelstraat verboden.

Een speelstraat kan maar pas worden ingericht als voldoende bewoners van de straat hiermee akkoord gaan. Spelmateriaal mag dan op de openbare weg worden opgesteld. Daartussen kunnen de kinderen bijvoorbeeld skaten, badmintonnen, krijttekenen, steppen, voetballen of hinkelen.

- **Week van de amateurkunsten (WAK) of gelijkaardig**

Dit is een week waarop de gemeente creatievelingen en verenigingen van verschillende amateurkunstendisciplines uitnodigt om met hun kunst naar buiten te komen. Deelnemende kunstenaars exposeren hun werk in eigen huis, atelier, of in de openbare ruimte. Ze houden interactieve sessies met bezoekers, of treden op. De bedoeling is dat mensen die in hun vrije tijd bepaalde kunstvormen beoefenen zichtbaar worden gemaakt. Dat zijn bijvoorbeeld lokale beeldend kunstenaars, dansers, fotografen, muzikanten, schrijvers, toneelspelers, en zangers. WAK is een goede gelegenheid om het brede publiek kennis te laten maken met lokaal artistiek talent.

Ondersteuningsvormen:

- Alleen door de gemeente georganiseerd
- Samen met een partner georganiseerd
- Enkel door de gemeente ondersteund
- Niet georganiseerd
- Alleen door een externe organisator georganiseerd

Doelgroepen:

- Geen specifieke doelgroep want inclusieve werking
- Jonge mantelzorgers
- Kinderen en jongeren in bijzondere jeugdzorg
- Kinderen en jongeren met een handicap
- Kinderen en jongeren met een vluchtverhaal
- Kortgeschoolde jongeren
- LGBTQIA+
- Maatschappelijk kwetsbare kinderen en jongeren

Rubriek 4

Aanbod en participatie sport

De lokale vrijetijdsmonitor vraagt enkel wat het nog niet weet over het vrijetijdsgebeuren in uw gemeente. Over het lokale sport- en beweegaanbod kan de monitor reeds data ontsluiten van andere authentieke bronnen dan de gemeente. Zo genereert de monitor veel relevante data uit het digitale platform voor sportfederaties van Sport Vlaanderen.

Hieronder vragen wij u vrijblijvend data aan te leveren die nog niet eerder door Vlaamse of federale instanties verzameld werden. Het gaat om 26 vragen verspreid over de volgende twee clusters. Gelieve de vragen zo waarheidsgetrouw mogelijk te beantwoorden.

4.1 AANTAL SPORTCLUBS OF VERENIGINGEN DIE SPORT AANBIEDEN MET KANSEN-GROEPENBELEID

Hoeveel sportclubs of -verenigingen zijn er in uw gemeente die een specifiek beleid voeren voor onderstaande kansengroepen? Zijn er in uw gemeente geen met een dergelijk specifiek beleid, vul dan het getal 0 in. Laat het veld leeg als u het niet zeker weet.

Een sportclub of -vereniging is een groepering van mensen die zich structureel en duurzaam organiseren met als primaire doelstelling sport te beoefenen. Zij organiseren sportactiviteiten waarbij de fysieke inspanning centraal staat. Het maakt daarbij niet uit of de sportclub of -vereniging al dan niet is aangesloten bij een erkende Vlaamse sportfederatie.

Een kansengroep is een geheel van personen die vanwege één of meerdere gemeenschappelijke persoons- of situationele kenmerken feitelijk ongelijke kansen krijgt. Voor deze groep kan een specifiek sport- en beweegbeleid noodzakelijk zijn. De lokale vrijetijdsmonitor registreert enerzijds kansengroepen vanuit socio-economisch perspectief, en anderzijds kansengroepen vanuit fysisch en of mentaal perspectief.

Een specifiek en structureel beleid voor kansengroepen is ruimer dan openstaan voor kansengroepen. De sportclubs en -verenigingen moeten actief inzetten op het bereiken van de kansengroep in kwestie. Zij kunnen een werking uitbouwen voor meer dan één kansengroep. Bijgevolg kunnen zij dus ook meer dan één keer geteld worden.

Dit overzicht is niet exhaustief. De lokale vrijetijdsmonitor somt enkel de meest voorkomende kansengroepen op om zo een vergelijking op basis van data mogelijk te maken.

KANSENGROEPEN VANUIT SOCIO-ECONOMISCH PERSPECTIEF

- Sportclubs met een specifiek beleid voor mensen met een migratieachtergrond of voor etnisch-culturele minderheden
Voer getal in aantal sportclubs en -verenigingen
- Sportclubs met een specifiek beleid voor personen in armoede of met een verhoogde tegemoetkoming
Voer getal in aantal sportclubs en -verenigingen
- Sportclubs met een specifiek beleid voor inwoners van een bepaalde (sociale) wijk
Voer getal in aantal sportclubs en -verenigingen
- Sportclubs met een specifiek beleid of extrascolaire (naschoolse) activiteiten voor leerlingen uit het buitengewoon onderwijs
Voer getal in aantal sportclubs en -verenigingen
- Sportclubs met een specifiek beleid voor jongeren in jeugdinstituten
Voer getal in aantal sportclubs en -verenigingen
- Sportclubs met een specifiek beleid voor gedetineerden
Voer getal in aantal sportclubs en -verenigingen
- Sportclubs met een specifiek beleid voor personen met een verslaving
Voer getal in aantal sportclubs en -verenigingen

KANSENGROEPEN VANUIT FYSISCH EN OF MENTAAL PERSPECTIEF

- Sportclubs met een specifiek beleid voor personen met een fysieke beperking
Voer getal in aantal sportclubs en -verenigingen
- Sportclubs met een specifiek beleid voor personen met een visuele beperking
Voer getal in aantal sportclubs en -verenigingen
- Sportclubs met een specifiek beleid voor doven en slechthorende personen
Voer getal in aantal sportclubs en -verenigingen
- Sportclubs met een specifiek beleid voor personen met een verstandelijke handicap
Voer getal in aantal sportclubs en -verenigingen
- Sportclubs met een specifiek beleid voor personen met een psychische kwetsbaarheid
Voer getal in aantal sportclubs en -verenigingen
- Sportclubs met een specifiek beleid voor personen met een autismespectrumstoornis
Voer getal in aantal sportclubs en -verenigingen
- Sportclubs met een specifiek beleid voor sedentaire senioren
Voer getal in aantal sportclubs en -verenigingen
Dit zijn senioren met een dagpatroon dat gekenmerkt wordt door langdurig stilzitten.
- Sportclubs met een specifiek beleid voor bewoners van rust- en verzorgingsinstellingen
Voer getal in aantal sportclubs en -verenigingen
Rust- en verzorgingsinstellingen zijn inclusief de woonzorgcentra.
- Sportclubs met een specifiek beleid of met tijdelijke projecten voor mensen met een specifieke gezondheidsproblematiek
Voer getal in aantal sportclubs en -verenigingen
Deze groep bestaat bijvoorbeeld uit obese personen, kankerpatiënten tijdens een chemokuur, personen met rugproblemen, mensen met hartproblemen of transplantatiepatiënten.

4.2 GEMEENTELIJKE SPORTINITIATIEVEN

Organiseert uw gemeente zelf onderstaande sport- en beweeginitiatieven? Gemeenten kunnen de inwoners met georganiseerde en niet-georganiseerde initiatieven aan het sporten en bewegen brengen. Met onderstaande initiatieven werkt de gemeente aan haar integraal sport- en beweegbeleid.

Dit overzicht is niet exhaustief. De lokale vrijetijdsmonitor somt enkel de meest voorkomende initiatieven op om zo een vergelijking op basis van data mogelijk te maken.

GEORGANISEERDE SPORTINITIATIEVEN VAN DE GEMEENTE

- **Organiseert de gemeente sportkampen? ja of nee**
Een sportkamp is een initiatie of vervolmaking die plaatsvindt in een internaat of externaat gedurende verschillende opeenvolgende dagen. Gekwalificeerde lesgevers begeleiden minstens vier uur per dag de sportactiviteiten. Een dagkamp of speelpleinwerking is geen sportkamp.
- **Organiseert de gemeente sportlessen? ja of nee**
Een sportles is sportonderricht om een bepaalde sport- of beweegactiviteit aan te leren (initiatie) of te verbeteren (vervolmaking). Sportlessen worden gedurende een bepaalde periode op geregelde tijdstippen georganiseerd.
- **Organiseert de gemeente sportevenementen? ja of nee**
Een sportevenement is een (verplaatsbare) publiek toegankelijke, één- of meerdaagse gebeurtenis of (openlucht)manifestatie waarbij sport centraal staat.
- **Organiseert de gemeente schoolsport of naschoolse sport? ja of nee**
Schoolsport of naschoolse sport bestaat uit sportactiviteiten die georganiseerd worden buiten het normale lessenrooster en waaraan de leerlingen kunnen deelnemen. Uitzonderlijk vinden de sportactiviteiten binnen het normale lessenrooster plaats. Sportacademie, Sportsnack en een jaarlijkse veldloop zijn voorbeelden van naschoolse sport.
- **Organiseert de gemeente buurtsport? ja of nee**
Dit gaat om laagdrempelige en buurtgerichte initiatieven die sport stimuleren bij doelgroepen en in het bijzonder bij kansengroepen. Sport wordt hierbij al dan niet expliciet ingezet als middel ter bevordering van de ontwikkeling op individueel niveau of op buurtniveau.

- Organiseert de gemeente een aanbod voor Sport op het werk? ja of nee

Dit gaat om sportieve acties die de gemeente opzet voor zijn eigen medewerkers of voor lokale bedrijven om hun medewerkers op het werk, tijdens de middagpauze en voor en na de werkuren meer te laten sporten en te bewegen. Dat kan bijvoorbeeld door sportlessen, sportieve teambuildings, workshops, of het faciliteren van actiever woon-werkverkeer, etc.

- Organiseert de gemeente een Sport- of beweegaanbod voor gezondheid en fysieke fitheid? ja of nee

- Organiseert de gemeente Bewegen of sporten op (dokters)verwijzing (BOV)? ja of nee

Deze actie heeft als doel inactieve mensen met een gezondheidsrisico op doktersverwijzing aan het bewegen te krijgen via een beweegplan op maat en begeleid door een BOV-coach.

Rubriek 5

ONDERSTEUNING

De lokale vrijetijdsmonitor vraagt enkel wat het nog niet weet over het vrijetijdsgebeuren in uw gemeente. Over ondersteuningsvormen kan de monitor reeds data ontsluiten van andere authentieke bronnen dan de gemeente. Zo genereert de monitor relevante data uit de Beleids- en beheerscyclus voor lokale besturen (BBC) en via Cultuurconnect, dat de lokale besturen ondersteunt in hun cultuurbeleid met data over de openbare bibliotheken en de cultuurhuizen.

Hieronder vragen wij vrijblijvend data aan te leveren die nog niet eerder door Vlaamse of federale instanties verzameld werden. Het gaat om 20 vragen verspreid over de volgende 6 clusters. Gelieve de vragen zo waarheidsgetrouw mogelijk te beantwoorden.

5.1 GEMEENTELIJKE ONDERSTEUNING VERENIGINGSLEVEN

Welke instrumenten zet de gemeente in om cultuur-, jeugd- en sportverenigingen te ondersteunen? Voor cultuur gaat het om verenigingen voor sociaal-cultureel (volwassenen)werk, amateurkunsten of erfgoed. Voor jeugd gaat het om verenigingen binnen het (open) jeugdwerk die groepsgerichte sociaal-culturele initiatieven voor kinderen en jongeren organiseren. Voor sport gaat het om clubs of verenigingen die sport aanbieden. U telt de ondersteuning mee die op lokaal en Vlaams niveau zowel aan erkende als aan niet-erkende verenigingen gegeven wordt.

- **Digitale subsidieprocedure**

Hiermee kunnen verenigingen een subsidie of toelage volledig via digitale weg aanvragen. De gemeente kent de subsidie of toelage toe volgens een subsidiereglement. Subsidiereglementen trachten bij te dragen aan de kwalitatieve verbetering van de dienstverlening.

De sectorraad van de gemeente bepaalt een subsidie volgens een beoordeling van de werking die een activiteit organiseert. Die beoordeling is er op basis van een aantal kwaliteitscriteria en specifieke criteria per doelstelling waaraan de vereniging dient te voldoen. De gemeente kan haar beoordeling dan met een puntensysteem omzetten in een bepaald subsidiebedrag.

- **Financiële ondersteuning**

Dit zijn projectsubsidies, structurele werkingssubsidies, of subsidies in het kader van infrastructuur. Mogelijks sluit de gemeente deze subsidies af door een convenant. Een convenant is een vrijwillige samenwerkingsovereenkomst tussen het lokale bestuur en de belangstellende partijen. Door een convenant af te sluiten engageert het gemeentebestuur zich om proactief te werken aan de integrale toegankelijkheid van haar diensten.

De gemeente kan onder financiële ondersteuning een korting geven op bepaalde retributies. Een retributie is een billijke vergoeding die individuen aan de gemeente betalen voor een prestatie of dienst. De gemeente kan hierop voor een unieke situatie korting geven, bijvoorbeeld voor het parkeren op de openbare weg. Financiële ondersteuning is er dus op zowel gereguleerde, als op niet-gereguleerde of facultatieve basis.

- **Immateriële ondersteuning**

Dit is inhoudelijke ondersteuning waaronder advies of expertisedeling, juridische dienstverlening, bemiddeling, het toekennen van plaatsen voor publieke wegbewijzing, het verstrekken van informatie over beschikbare accommodatie, of de begeleiding ter ondersteuning van de medewerkers.

Netwerkondersteuning tel je ook mee, zoals het in verbinding stellen van de verschillende partijen ter bevordering van de participatie. Vorming is een aparte categorie en valt dus niet onder immateriële ondersteuning.

- **Materiële ondersteuning**

Dit is bijvoorbeeld een gemeentelijke uitleendienst voor audiovisueel (spel)materiaal, gaande van licht- of geluidsinstallaties zoals DJ-sets of walkietalkies, beamers, projectieschermen, videocamera's en dvd-spelers. Dit materiaal kan de gemeente aan verenigingen gratis of tegen een vergoeding voor een bepaalde duur uitlenen.

Materiële ondersteuning betreft ook kampondersteuning. Kampen stimuleren een open houding zonder vooroordelen. Ze bevorderen het groepsgevoel in een veilige omgeving. Voor de organisatie van zo'n kamp kan de gemeente dan materiaal en levensmiddelen aanreiken. Ook logistieke begeleiding om de infrastructuur tijdelijk mee in te kleden valt onder materiële ondersteuning. Het gaat dan bijvoorbeeld om tafels en stoelen, dranghekken of podiumelementen. Daarbij hoort technisch materiaal zoals hellingen voor rolstoelgebruikers of ringleidingen zodat ook slechthorenden met een hoortoestel aan de georganiseerde activiteiten kunnen participeren.

- **Infrastructuur**

De gemeente kan aan verenigingen gratis of tegen een voordelig tarief lokalen, terreinen of zalen ter beschikking stellen waar vrijetijdsactiviteiten kunnen doorgaan.

- **Verenigingsondersteuner**

Dit is iemand die vanuit de gemeente wordt aangesteld om voltijds of deeltijds directe ondersteuning of begeleiding aan verenigingen te bieden. De verenigingsondersteuner kan op verschillende vlakken in de sector worden ingezet, zowel inhoudelijk, als maatschappelijk of organisatorisch.

- **Vorming**

Dit is de organisatie van een specifieke sessie voor de ontwikkeling van een opdrachtgerelateerde competentie. Dat is het geheel van kennis, vaardigheden en attitudes die bijdragen aan de realisatie van een rol of functie: gaande van marketing, promotie, pr, bestuurlijke, administratieve of sectortechnische aspecten. Hiervoor telt u ook een specifiek pedagogische vorming of een sectorbrede vzw-vorming.

Ja of nee voor cultuurverenigingen

Ja of nee voor jeugdverenigingen

Ja of nee voor sportverenigingen

5.2 SPECIFIEKE ONDERSTEUNINGSVORMEN VANUIT DE GEMEENTE

Hoe en aan wie binnen de vrijetijdsectoren biedt de gemeente ondersteuning?

Voor cultuur gaat het om verenigingen voor sociaal-cultureel (volwassenen)werk, amateurkunsten of erfgoed. Voor jeugd gaat het om verenigingen binnen het (open) jeugdwerk die groepsgerichte sociaal-culturele initiatieven voor kinderen en jongeren organiseren. Voor sport gaat het om clubs of verenigingen die sport aanbieden. U telt de ondersteuningsvorm mee die op lokaal en Vlaams niveau zowel aan erkende als aan niet-erkende verenigingen gegeven wordt. Naast deze organisaties telt u indien mogelijk ook bedrijven, burgerinitiatieven, organisaties voor kansengroepen, en scholen mee.

De gemeente kan op drie manieren financiële steun toekennen aan cultuur- en jeugdverenigingen. Met een **convenant**: dat is een meerjarige overeenkomst tussen de gemeente en de organisatie in kwestie om diens werking te ondersteunen. In een convenant worden specifieke doelstellingen bepaald. Financiële steun kan ook met twee verschillende subsidiereglementen. Enerzijds bestaan er subsidies voor de **projectmatige ondersteuning**. Dat kan bijvoorbeeld voor de subsidiëring van infrastructuur of van een initiatief dat zowel in opzet of doelstelling, als zowel in tijd is afgebakend. Projectmatige ondersteuning is er doorgaans in functie van een investering. Anderzijds bestaan er subsidies voor de **structurele ondersteuning**. Dat kan bijvoorbeeld voor de meerjarige financiering van de personeels- en werkingskosten van de organisatie in kwestie. Structurele subsidies hebben een continu en permanent karakter in functie van kwaliteit. De lokale vrijetijdsmonitor splitst de financiële ondersteuning van het jeugdwerk verder uit.

Voor sportverenigingen zien de ondersteuningsvormen er lichtjes anders uit. Er bestaan tevens twee verschillende subsidiereglementen voor sportverenigingen: voor de **algemene werking** in functie van de kwaliteit; en voor hun **infrastructuur** in functie van een investering. De gemeente kan sportverenigingen ook zonder een subsidiereglement ondersteunen, maar bijvoorbeeld met een projectmatige financiële ondersteuningsvorm die er niet noodzakelijk is in functie van een investering.

Het overzicht van ondersteuningsvormen is niet exhaustief, net zomin als dat van de verenigingen. De lokale vrijetijdsmonitor somt enkel de meest voorkomende ondersteuningsvormen en verenigingen op om zo een vergelijking op basis van data mogelijk te maken.

- Hoe voorziet de gemeente in financiële ondersteuning aan cultuurverenigingen?

Klik op **Kies waarden** om de manier van ondersteuning te kunnen selecteren die van toepassing is. Meerdere antwoorden zijn mogelijk, tenzij u Niet van toepassing selecteert.

Antwoordmogelijkheden:

- Convenant of beheersovereenkomst
- Niet van toepassing
- Projectmatige ondersteuning
- Structurele ondersteuning

- Hoe voorziet de gemeente in financiële ondersteuning aan sportverenigingen?

Klik op **Kies waarden** om de manier van ondersteuning te kunnen selecteren die van toepassing is. Meerdere antwoorden zijn mogelijk, tenzij u Niet van toepassing selecteert.

Antwoordmogelijkheden:

- Convenant of beheersovereenkomst
- Niet van toepassing
- Projectmatige ondersteuning
- Subsidierereglementen voor de algemene werking
- Subsidierereglementen voor de infrastructuur

- Hoe voorziet de gemeente in financiële ondersteuning aan jeugd(werk)verenigingen?

Klik op **Kies waarden** om de manier van ondersteuning te kunnen selecteren die van toepassing is. Meerdere antwoorden zijn mogelijk, tenzij u Niet van toepassing selecteert.

Antwoordmogelijkheden:

- Kampsubsidie
- Korting op retributies
- Niet van toepassing
- Projectmatige ondersteuning
- Structurele ondersteuning
- Subsidies in het kader van jeugdinfrastructuur
- Subsidies voor kadervorming
- Subsidies voor projecten om de participatie van bijzondere doelgroepen te verhogen
- Subsidies voor structurele extra inspanningen om kansarmen te laten participeren
- Subsidies voor structurele extra inspanningen om kinderen en jongeren met een beperking te laten participeren

- Welke verenigingen subsidieert de gemeente met een convenant of beheersovereenkomst?

Klik op **Kies waarden** om de manier van ondersteuning te kunnen selecteren die van toepassing is. Meerdere antwoorden zijn mogelijk, tenzij u Niet van toepassing selecteert.

Antwoordmogelijkheden:

- Amateurkunstenverenigingen
- Amateurkunstenverenigingen voor kinderen en jongeren
- Bedrijven
- Buitenschoolse opvang
- Burgerinitiatieven
- Erfgoedverenigingen
- Jeugd(werk)verenigingen
- Jeugd(werk)verenigingen met als doel het organiseren van fuiven, concerten of (muziek)festivals
- Jeugd(werk)verenigingen voor kansengroepen
- Jeugd(werk)verenigingen voor kinderen en jongeren met een handicap
- Jeugd(werk)verenigingen voor kortgeschoolde jongeren
- Jeugd(werk)verenigingen voor maatschappelijk kwetsbare jeugd
- Jeugdateliers
- Jeugthuizen of -clubs
- Jeugdmuziekateliers (JMA)
- Kinderboerderijen
- Kleuteropvang met kwaliteitslabel
- Levensbeschouwelijke verenigingen
- Lokaal erkende jeugdbewegingen
- Niet van toepassing
- Scholen
- Sociaal-cultureel (volwassenen)werk
- Speel-o-theken
- Speelpleinwerkingen
- Sportclubs of -verenigingen
- Studentenverenigingen
- Thematische jeugd(werk)verenigingen
- Vakantiewerkingen
- WMKJ's
- Zelforganisaties (allochtone) jongeren

- Welke verenigingen subsidieert de gemeente met financiële ondersteuning?
Klik op **Kies waarden** om de manier van ondersteuning te kunnen selecteren die van toepassing is. Meerdere antwoorden zijn mogelijk, tenzij u Niet van toepassing selecteert.

Antwoordmogelijkheden:

- Amateurkunstenverenigingen
- Amateurkunstenverenigingen voor kinderen en jongeren
- Bedrijven
- Buitenschoolse opvang
- Burgerinitiatieven
- Erfgoedverenigingen
- Jeugd(werk)verenigingen
- Jeugd(werk)verenigingen met als doel het organiseren van fuiven, concerten of (muziek)festivals
- Jeugd(werk)verenigingen voor kansengroepen
- Jeugd(werk)verenigingen voor kinderen en jongeren met een handicap
- Jeugd(werk)verenigingen voor kortgeschoolde jongeren
- Jeugd(werk)verenigingen voor maatschappelijk kwetsbare jeugd
- Jeugdateliers
- Jeugthuizen of -clubs
- Jeugdmuziekateliers (JMA)
- Kinderboerderijen
- Kleuteropvang met kwaliteitslabel
- Levensbeschouwelijke verenigingen
- Lokaal erkende jeugdbewegingen
- Niet van toepassing
- Scholen
- Sociaal-cultureel (volwassenen)werk
- Speel-o-theken
- Speelpleinwerkingen
- Sportclubs of -verenigingen
- Studentenverenigingen
- Thematische jeugd(werk)verenigingen
- Vakantiewerkingen
- WMKJ's
- Zelforganisaties (allochtone) jongeren

5.3 INITIATIEVEN PARTICIPATIE- EN TOEGANKELIJKHEIDSBELEID

Welke initiatieven organiseert de gemeente om haar vrijetijdsaanbod toegankelijker te maken voor kansengroepen? Een kansengroep is een geheel van personen die vanwege één of meerdere gemeenschappelijke persoons- of situationele kenmerken feitelijk ongelijke kansen krijgt. Voor deze groep is een specifiek beleid noodzakelijk.

Maak een opdeling tussen de initiatieven die het gemeentebestuur voor verenigingen organiseert en de initiatieven die het voor individuen organiseert. Klik op **Kies waarden** onder de betreffende titeltjes om de initiatieven te kunnen selecteren die van toepassing zijn. Meerdere antwoorden zijn mogelijk, tenzij u Niet van toepassing selecteert.

De gemeente kan haar vrijetijdsaanbod met vijf initiatieven financieel toegankelijker maken voor kansengroepen. Mensen met een laag inkomen kunnen een **UiTPAS met kansentarief** kopen. Dat is een UiTPAS aan een sterk verminderd tarief waarmee zij met een fikse korting kunnen deelnemen aan specifieke UiTPAS-activiteiten of aan activiteiten van een UiTPAS-regio. De **kansenpas** is daarentegen een kortingskaart die de gemeente zelf uitreikt aan bepaalde doelgroepen zodat die met een korting op inkomgelden, abonnementen, cursussen, en dienstverlening kunnen deelnemen aan vrijetijdsactiviteiten van de gemeente zelf, of van lokale verenigingen of organisaties in de gemeente. Er bestaan ook diverse **kortingssystemen**, eigen aan de stad of de gemeente. Specifiek voor sport zijn er **lagere gebruikerstarieven** om gebruik te kunnen maken van sportinfrastructuur. De gemeente kan daarnaast nog **sportcheques** uitdelen.

De gemeente kan haar vrijetijdsaanbod met vier niet-financiële initiatieven toegankelijker maken voor kansengroepen. Met **logistieke begeleiding** kan de gemeente een werking of infrastructuur tijdelijk mee inkleden om te voldoen aan de specifieke noden van een kansengroep. Bijvoorbeeld hellingen voor rolstoelgebruikers of ringleidingen zodat ook slechthorenden met een hoortoestel aan de georganiseerde activiteiten kunnen participeren. De gemeente kan ook **kadervorming** bieden aan verenigingen die met kansengroepen werken. Dat is inhoudelijke ondersteuning, zoals juridische dienstverlening, bemiddeling, het toewijzen van plaatsen voor publieke wegbewijzing of het verstrekken van informatie over beschikbare accommodatie. Daarnaast bestaat er voor verenigingen **specifieke personeelondersteuning**, zoals expertisedeling, de begeleiding van de medewerkers, of het mee in verbinding stellen van de verschillende partijen. Verder kan de gemeente met **toeleiding** op een persoonlijke manier stappen zetten om geïsoleerde mensen in armoede te bereiken. Bijvoorbeeld met de inzet van sleutelfiguren of door gerichte promotie kan men het vertrouwen van deze kansengroep winnen en zo hun interesse wekken voor hun deelname aan het vrijetijdsaanbod.

Beide overzichten zijn niet exhaustief. De lokale vrijetijdsmonitor somt enkel de meest voorkomende initiatieven op om zo een vergelijking op basis van data mogelijk te maken

- Welke initiatieven neemt de gemeente om financiële drempels voor kansengroepen te verlagen?
- Welke initiatieven neemt de gemeente om niet-financiële drempels voor kansengroepen te verlagen?

Voor verenigingen:

- Kadervorming voor het werken met kansengroepen
- Logistieke ondersteuning
- Niet van toepassing
- Specifieke personeelsondersteuning
- Toeleiding

Voor individuen:

- Kansenas
- Kortingsystemen
- Lagere gebruikerstarieven sportinfrastructuur
- Niet van toepassing
- Sportcheques
- UiTPAS met kansentarief

5.4 SAMENWERKINGSINCENTIVES VOOR CLUBS EN VERENIGINGEN

Welke incentives zet de gemeente in om clubs en verenigingen te laten samenwerken in de vrijetijdssectoren? Incentives zijn doorgaans efficiënte motiveringsinstrumenten. De lokale vrijetijdsmonitor onderscheidt vijf incentives.

Met procesbegeleiding begeleidt of adviseert de gemeente de verenigingen bij omvangrijke of ingewikkelde processen. Zij kan dat op vlak van organisatieontwikkeling, beleid, kwaliteit, of cultuur, etc. Met financiële incentives geeft de gemeente geld aan verenigingen met het oog op hun samenwerking. De gemeente kan inspringen door de inzet van personeel of bij het ter beschikking stellen van infrastructuur om zo de samenwerking tussen verenigingen verder te stimuleren. Met een logistieke incentive stelt de gemeente materiaal ter beschikking dat de samenwerking van verenigingen faciliteert, bijvoorbeeld groot materiaal of vervoersmiddelen.

Dit overzicht is niet exhaustief. De lokale vrijetijdsmonitor somt enkel de meest voorkomende incentives op om zo een vergelijking op basis van data mogelijk te maken.

- Welke samenwerkingsincentives zet de gemeente in per beleidsdomein?

Klik op **Kies waarden** onder het betreffende beleidsveld om de incentives te kunnen selecteren die voor dat beleidsveld van toepassing zijn. Meerdere antwoorden zijn mogelijk.

Cultuur:

- Financieel
- Infrastructuur
- Logistiek
- Personeel
- Procesbegeleiding

Jeugd:

- Financieel
- Infrastructuur
- Logistiek
- Personeel
- Procesbegeleiding

Sport:

- Financieel
- Infrastructuur
- Logistiek
- Personeel
- Procesbegeleiding

5.5 VORMINGSAANBOD SPORT

Organiseert de gemeente vorming voor sportclubs, -begeleiders, -beoefenaars of organisatoren? Dit is de organisatie van een specifieke sessie voor de ontwikkeling van een opdrachtgerelateerde competentie.

Indien ja, klik op **Kies waarden** om de competenties te kunnen selecteren die van toepassing zijn. Meerdere antwoorden zijn mogelijk.

Dit overzicht is niet exhaustief. De lokale vrijetijdsmonitor somt enkel de meest voorkomende competenties op om zo een vergelijking op basis van data mogelijk te kunnen maken.

- Heeft de gemeente een vormingsaanbod voor sportclubs of -verenigingen die sport aanbieden? Ja of nee
- Heeft de gemeente een vormingsaanbod voor sporttechnische begeleiders? Ja of nee
- Heeft de gemeente een vormingsaanbod voor sportbeoefenaars? Ja of nee
- Heeft de gemeente een vormingsaanbod voor sportorganisatoren? Ja of nee

Indien ja, voor welke competenties:

- Bestuurlijk of administratief
- Marketing, promotie of pr
- Sporttechnisch

5.6 VORMINGSAANBOD JEUGD

Biedt de gemeente financiële ondersteuning aan individuele jongeren? Deze ondersteuning is er als tegemoetkoming in het inschrijvingsgeld van een vorming. Hiermee bedoelt men de organisatie van een specifieke sessie voor de ontwikkeling van een opdrachtgerelateerde competentie: het geheel van kennis, vaardigheden en attitudes die kunnen worden ingezet bij vrijwilligerswerk in het jeugdwerk.

- Kunnen individuele jongeren een financiële tegemoetkoming aanvragen bij de gemeente voor het volgen van een vorming? Ja of nee

Rubriek 6

INFRASTRUCTUUR

De lokale vrijetijdsmonitor vraagt enkel wat het nog niet weet over het vrijetijdsgebeuren in uw gemeente. Over de lokale vrijetijdsinfrastructuur kan de monitor reeds data ontsluiten van andere authentieke bronnen dan de gemeente. Zo genereert de monitor veel relevante data uit de UiTdatabank van publiq, dat door het Agentschap Toegankelijk Vlaanderen wordt gevoed wat betreft culturele infrastructuur. Ook het Centrum voor Jeugdtoerisme (CJT) voorziet de vrijetijdsmonitor van relevante data over jeugdverblijven, net als Jeugdmaps van het Departement Cultuur Jeugd en Media. Verder ontsluiten wij data van Formaat met betrekking tot de fysieke locaties van het open jeugdwerk. Tot slot is er de infrastructuurdatabank van Sport Vlaanderen.

Hieronder vragen wij u vrijblijvend data aan te leveren die nog niet eerder door Vlaamse of federale instanties verzameld werden. Het gaat om 3 vragen verspreid over de volgende twee clusters. Gelieve de vragen zo waarheidsgetrouw mogelijk te beantwoorden.

6.1 FUIFRUIMTES

Hoeveel aparte ruimtes voor fuiven bevinden zich in uw gemeente? Een fuifruimte is een overdekte ruimte waarin een feestje of bepaald clubevent kan doorgaan. Een fuif is doorgaans een dansfeest voor en of door jongeren waarbij zij zich kunnen uitleven op muziek.

- Hoeveel gemeentelijke fuifruimtes telt uw gemeente?

Voer getal in

Vul het cijfer 0 in als uw gemeente zelf geen fuifruimtes uitbaat of ondersteunt.

- Hoeveel particuliere fuifruimtes telt uw gemeente?

Voer getal in

Vul het cijfer 0 in als uw gemeente geen particuliere fuifruimtes erkent. Laat het veld leeg als u niet zeker weet hoeveel particuliere fuifruimtes er in uw gemeente zijn.

6.2 CULTUURHUIZEN

Gegevensopvraging na de stopzetting van CCinC. De stopzetting van de sectorale monitor CCinC is een beleidsbeslissing van minister van cultuur Jan Jambon in samenspraak met de sector en het departement Cultuur Jeugd en Media. Hoewel de cultuurhuizen daardoor niet langer gegevens dienen te registreren, kunt u wel nog op deze een beroep doen om onderstaande vraag te beantwoorden.

Een cultuurhuis is een werking die kan bestaan uit een cultureel centrum, een gemeenschaps-, belevings-, en of ontmoetingscentrum. Een cultuurhuis is een open artistiek huis met stevige funderingen in de gemeente of in de regio. Het is een in infrastructuur verankerde culturele

ontmoetingsplek die de gemeente beheert met het oog op cultuurparticipatie, gemeenschapsvorming en cultuurspreiding ten behoeve van de lokale bevolking. Bijzondere aandacht gaat uit naar culturele diversiteit. Het cultuurhuis richt zich met een breed en eigen cultuurspreidingsaanbod op de bevolking van een streekgericht werkingsgebied.

- **Hoeveel beschikbare locaties hebben de cultuurhuizen in uw gemeente?** Voer getal in
Locaties zijn één of meerdere gebouwen van het centrum, of een gebouwencomplex met één adres. Een locatie is voor het centrum geschikt als het hierin haar activiteiten kan laten doorgaan. Vermeld het totale aantal hoofd- en bijlocaties als het centrum verschillende adressen heeft.

7 MEDEWERKERS

De lokale vrijetijdsmonitor vraagt enkel wat het nog niet weet over het vrijetijdsgebeuren in uw gemeente. Zo genereert de monitor relevante data van organisaties van sociaal-cultureel volwassenenwerk en de amateurkunsten via het Departement Cultuur, Jeugd en Media. Ook de landelijke koepelorganisaties van de jeugdvoorzieningen voorzien de monitor van relevante data. Verder ontsluiten wij data van het Kennisplatform van Sport Vlaanderen met betrekking tot bestuursleden en trainers van de sportclubs. Tot slot genereren we gegevens over tewerkstellingen van de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid (RSZ).

Hieronder vragen wij vrijblijvend data aan te leveren die nog niet eerder door Vlaamse of federale instanties verzameld werden. Het gaat om 14 vragen verspreid over de volgende drie clusters. Gelieve de vragen zo waarheidsgetrouw mogelijk te beantwoorden.

7.1 GEMEENTELIJKE VRIJWILLIGERS

Hoeveel vrijwilligers zetten zich in voor het gemeentelijk vrijetijdsaanbod?

De gemeente stelt vrijwilligers aan om haar vrijetijdsbeleid te helpen realiseren. Het engagement komt van het gemeentebestuur of van één of meerdere particuliere verenigingen op het grondgebied van de gemeente.

Conform de vrijwilligerswet verstaat men onder vrijwilligerswerk elke activiteit die onbezoldigd en onverplicht wordt verricht door één of meer personen van een groep of organisatie, of van de samenleving als geheel. De activiteit wordt niet in familie- of privéverband georganiseerd. Vrijwilligers werken niet met een arbeidsovereenkomst of een dienstencontract, en zij hebben geen statutaire aanstelling.

Maak een opdeling tussen het aantal vrijwilligers op een specifiek vlak die uitsluitend door de gemeente worden ingeschakeld. U deelt de vrijwilligers op per deelsector Cultuur, Jeugd of Sport.

DOOR DE GEMEENTE INGESCHAKELD

Dit gaat om het aantal unieke vrijwilligers die de gemeente inschakelt voor haar vrijetijdsaanbod.

- Vrijwilliger voor Cultuur met forfaitaire vergoeding
- Vrijwilliger voor Cultuur met reële kostenvergoeding
- Vrijwilliger voor Cultuur met incentive
- Vrijwilliger voor Cultuur zonder vrijwilligersvergoeding
- Vrijwilliger voor Jeugd met forfaitaire vergoeding
- Vrijwilliger voor Jeugd met reële kostenvergoeding
- Vrijwilliger voor Jeugd met incentive
- Vrijwilliger voor Jeugd zonder vrijwilligersvergoeding
- Vrijwilliger voor Sport met forfaitaire vergoeding
- Vrijwilliger voor Sport met reële kostenvergoeding
- Vrijwilliger voor Sport met incentive
- Vrijwilliger voor Sport zonder vrijwilligersvergoeding

Voer getal in Aantal

7.2 VRIJWILLIGERS IN OPENBARE BIBLIOTHEKEN

Gegevensopvraging na de stopzetting van BIOS3. De stopzetting van de sectorale monitor BIOS3 is een beleidsbeslissing van minister van cultuur Jan Jambon in samenspraak met de sector en het departement Cultuur Jeugd en Media. Hoewel de bib daarvoor niet langer gegevens dient te registreren, kunt u wel nog op haar een beroep doen om onderstaande vragen te beantwoorden.

De openbare bibliotheek (OB) heeft mogelijks meer dan één bedieningspunt. Er is de hoofdbibliotheek, en er zijn eventueel verschillende kleinere vestigingen. De lokale vrijetijdsmonitor vraagt telkens informatie over de som van deze diverse bedieningspunten in uw gemeente.

- Hoeveel actieve vrijwilligers heeft de bib in uw gemeente?

Conform de vrijwilligerswet verstaat men onder vrijwilligerswerk elke activiteit die onbezoldigd en onverplicht wordt verricht door één of meerdere personen van een groep of organisatie, of van de samenleving als geheel. De activiteit wordt niet in familie- of privéverband georganiseerd. Vrijwilligers werken niet met een arbeidsovereenkomst of een dienstencontract, en zij hebben geen statutaire aanstelling.

Voer getal in aantal vrijwilligers

Vermeld hier het totale aantal unieke personen die in het voorbije werkjaar actief waren in of voor de bib in uw gemeente. Stage- en eindwerkstudenten, uitvoerders van alternatieve strafmaatregelen, of personeelsleden zijn geen vrijwilligers. Bestuursvrijwilligers of vrijwilligers die zetelen in het beheersorgaan, telt u niet mee.

Vul 0 in als de bib in uw gemeente niet met vrijwilligers werkt. Laat het veld leeg als u het niet zeker weet.

Voer getal in aantal gepresteerde uren

Vermeld hier het totale aantal uren waarop de vrijwilligers het voorbije werkjaar actief waren in of voor de bib in uw gemeente.

Vul 0 in als de bib in uw gemeente niet met vrijwilligers werkt. Laat het veld leeg als u het niet zeker weet.

7.3 VRIJWILLIGERS IN CULTUURHUIZEN

Gegevensopvraging na de stopzetting van CCinC. De stopzetting van de sectorale monitor CCinC is een beleidsbeslissing van minister van Cultuur Jan Jambon in samenspraak met de sector en het Departement Cultuur, Jeugd en Media. Hoewel de cultuurhuizen daardoor niet langer gegevens dienen te registreren, kunt u wel nog op deze een beroep doen om onderstaande vragen te beantwoorden.

Een cultuurhuis is een werking die kan bestaan uit een cultureel centrum, een gemeenschaps-, belevings-, en/of ontmoetingscentrum. Een cultuurhuis is een open artistiek huis met stevige funderingen in de gemeente of in de regio. Het is een in infrastructuur verankerde culturele ontmoetingsplek die de gemeente beheert met het oog op cultuurparticipatie, gemeenschapsvorming en cultuurspreiding ten behoeve van de lokale bevolking. Bijzondere aandacht gaat uit naar culturele diversiteit. Het cultuurhuis richt zich met een breed en eigen cultuurspreidingsaanbod op de bevolking van een streekgericht werkingsgebied. Hoeveel actieve vrijwilligers hebben de cultuurhuizen in uw gemeente?

- o Hoeveel actieve vrijwilligers hebben de cultuurhuizen in uw gemeente?

Voer getal in aantal vrijwilligers

Voer getal in aantal gepresteerde uren

8 INSPRAAK

De lokale vrijetijdsmonitor vraagt enkel wat het nog niet weet over het vrijetijdsgebeuren in uw gemeente. Zo genereert de monitor relevante data van het Agentschap Binnenlands Bestuur dat met de Gemeente- en Stadsmonitor peilt naar de tevredenheid van de Vlaamse inwoners met betrekking tot het lokale vrijetijdsaanbod.

Hieronder vragen wij vrijblijvend data aan te leveren die nog niet eerder door Vlaamse of federale instanties verzameld werden. Het gaat om 16 vragen verspreid over de volgende drie clusters. Gelieve de vragen zo waarheidsgetrouw mogelijk te beantwoorden.

8.1 INSPRAAKGROEPEN

Welke specifieke doelgroepen hebben inspraak in het vrijetijdsbeleid van uw gemeente? Klik op **Kies waarden** om de doelgroepen te kunnen selecteren die van toepassing zijn. Meerdere antwoorden zijn mogelijk, tenzij u Niet van toepassing selecteert. De geselecteerde doelgroep heeft niet noodzakelijk inspraak in alle drie de deelsectoren Cultuur, Jeugd of Sport.

Antwoordmogelijkheden:

- Individuen
- Inwoners van andere gemeenten
- Inwoners van eigen gemeente
- Jongeren
- Kinderen
- Mensen in armoede
- Mensen met een functiebeperking
- Mensen met een migratieachtergrond
- Niet van toepassing
- Ouders en gezinnen
- Personen in instellingen
- Private sector
- Scholen
- Verenigingsleven

8.2 INSpraakvormen voor specifieke thema's

Hoe en voor welke thema's organiseert uw gemeente onderstaande inspraakvormen? Een gemeente kan haar inwoners betrekken bij haar vrijetijdsbeleid. Dit heet inspraak of burgerparticipatie, de mate waarop de gemeente haar inwoners betreft bij het cultuur-, jeugd- of sportbeleid.

Klik op **Kies waarde** onder het titeltje Op welke manier om te kunnen selecteren hoe uw gemeente zich voor burgerparticipatie organiseert. Slechts één antwoord is mogelijk. Het is goed mogelijk dat vrijetijdsdienst A inspraak structureel organiseert; en vrijetijdsdienst B ad hoc. Tel per inspraakvorm dan de meest voorkomende verschijningsvorm.

Klik op **Kies waarden** onder het titeltje Voor welke thema's om de thema's te kunnen selecteren waarvoor uw gemeente burgerparticipatie organiseert. Meerdere antwoorden zijn mogelijk.

Dit overzicht is niet exhaustief. De lokale vrijetijdsmonitor somt enkel de meest voorkomende inspraakvormen op om zo een vergelijking op basis van data mogelijk te maken.

- **Kindergemeenteraad**
De kindergemeenteraad is een adviesorgaan dat bestaat uit kinderen die verkozen zijn door andere kinderen. In de kindergemeenteraad laten kinderen hun stem horen onder begeleiding van volwassenen.
- **Jeugdparagraaf**
De jeugdparagraaf is een beleidsinstrument dat bepaalde gemeentelijke beslissingen toetst op kindvriendelijkheid.
- **Peiling of onderzoek met vaste periodiciteit**
Dit is een peiling of onderzoek dat op systematische wijze polst naar de mening van haar inwoners over het lokale vrijetijdsbeleid: wat zijn bijvoorbeeld de leefomstandigheden of trends binnen verschillende doelgroepen?
- **Online consultatie**
Er wordt een consultatie via het internet georganiseerd.
- **Adviesraad**
De adviesraad is een raad met adviserende bevoegdheid die de gemeente erkend heeft. In het beleidsveld jeugd is dat de jeugdraad.
- **Thematisch gespreksforum**
Tijdens activiteiten en bijeenkomsten tracht de gemeente in een dialoog met de burger zo veel mogelijk ideeën of meningen te verzamelen. Dat gebeurt hier rond een bepaald thema, met soms een aantal verwante onderwerpen uit een ander beleidsveld. Stadsdebatten, praatcafés en dialoogtafels zijn vergelijkbaar met thematische gespreksfora.
- **Ambassadeur**
Ambassadeurs zijn sleutelfiguren die een brug vormen naar bepaalde doelgroepen in de samenleving. Ze zoeken mensen op en ze proberen mensen ergens naartoe te leiden of hen te engageren. Ze streven er ook naar om input van onderuit te verzamelen.
- **Schriftelijke consultatie**
Schriftelijke consultatie houdt in dat een beleidsvoorstel publiek wordt gemaakt, samen met het verzoek om hier op te reageren. Dat kan gaan van een ontwerp van regelgeving tot een beleidsplan. Een schriftelijke consultatie kan op twee manieren gebeuren. Enerzijds op een eerder passieve wijze, waarbij iedereen vrij is om al dan niet deel te nemen. Anderzijds op een meer actieve wijze, waarbij het brede publiek en of een aantal organisaties worden aangesproken om deel te nemen.

- **Focusgroep**
Een focusgroep bestaat uit een beperkt aantal deelnemers die discussiëren over beleidskwesties. De deelnemers worden voor enkele uren bijeengebracht. Ze krijgen informatie en ze kunnen vervolgens reageren en met elkaar discussiëren.
- **Wijkgesprek**
Met een wijkgesprek peilt de gemeente naar zoveel mogelijk ideeën of meningen van burgers op buurtniveau. De burgers worden proactief opgezocht in hun eigen wijk.
- **Publieke hoorzitting**
En publieke hoorzitting is een open vergadering waarbij het publiek informatie krijgt over een bepaalde beleidskwestie. De gemeente nodigt haar inwoners uit om ter plaatse te reageren.
- **Referendum**
Een referendum is een volksraadpleging waarbij burgers hun stem kunnen uitbrengen over een politieke kwestie.

Op welke manier:

- Structureel
- Ad hoc
- Niet

Voor welke thema's:

- Buitenschoolse opvang en activiteiten (BOA)
- Cultuur
- Jeugd
- Milieu
- Mobiliteit en verkeersveiligheid
- Sport
- Strategisch meerjarenplan

8.3 GENOTULEERDE ADVIEZEN

Hoeveel adviezen notuleerde uw gemeente in het voorbije werkjaar? Een genotuleerd advies is het advies van een adviesraad dat door het College van Burgemeester en Schepenen of door de gemeenteraad wordt geagendeerd en vervolgens behandeld.

Maak een opdeling tussen de genotuleerde adviezen van de cultuur-, jeugd- en sportraad van de gemeente. Heeft uw gemeente een geïntegreerde vrijetijdsraad, verspreid de genotuleerde adviezen van deze dan over onderstaande vragen.

- **Genotuleerde adviezen van de cultuurraad** Voer getal in
De cultuurraad is een door de gemeente erkend adviesorgaan dat de adviseerende bevoegdheid heeft voor culturele materies in de gemeente. Diens adviezen zijn na de formele beslissingsprocessen behandeld door het College van Burgemeester en schepenen, of door de gemeenteraad.
- **Genotuleerde adviezen van de jeugdraad** Voer getal in
De jeugdraad is een door de gemeente erkend adviesorgaan dat werd opgericht om de betrokkenheid en de inspraak van kinderen en jongeren te verzekeren bij de beleidsvoorbereiding, alsook bij de uitwerking en de evaluatie van de gemeentelijke dienstverlening. Diens adviezen zijn na de formele beslissingsprocessen behandeld door het College van Burgemeester en schepenen, of door de gemeenteraad.
- **Genotuleerde adviezen van de sportraad** Voer getal in
De sportraad is een door de gemeente erkend adviesorgaan dat de adviseerende bevoegdheid heeft voor materies inzake het beweeg- en sportbeleid van de gemeente. Diens adviezen zijn na de formele beslissingsprocessen behandeld door het College van Burgemeester en schepenen, of door de gemeenteraad.

